

LÓTENYÉSZTÉS FELSŐFOKON

A FAJTÁK NÉP- SZERŰSÍTÉSÉBEN *a látványos lovas bemutatóknak nagy szerepe van*

Összeállította: dr. Kummer Luca

A lótenyésztők körében egybehangzó a vélemény, miszerint a vásárhelyi kiállítás Magyarország legjelentősebb állattenyésztési seregszemléje, mind szakmai színvonalát, mind a kiállítók és a résztvevők számát tekintve.

Akiket kérdeztünk: Pap István Tibor (Gidrán Lótenyésztők Magyarországi Egyesülete); Mátyás István (Agostyán, gidrán tenyésztő); Dr. Mihók Sándor (Debreceni Egyetem, gidrán); Zilahy István (Nóniusz Lótenyésztő Országos Egyesület); Bardóczky Veronika (Nemzeti Ménesbirtok és Tangazdaság, Mezőhegyes – nóniusz); Horváth Sándor (Furioso-North Star Lótenyésztő Országos Egyesület); Kucsora Péter (Kéktói Ménes – furioso-north star tenyésztő); Cseri Dávid (Állami Ménesgazdaság Szilvásvár – lipicai); Böröcz Pál (Balástya, lipicai tenyésztő); Nagy Ferenc (Tiszaföldvár, magyar hidegvérű tenyésztő)

A RENDEZVÉNY LÁTOGATOTTSÁGA ÓRIÁSI, JELENTŐS NEMZETKÖZI FIGYELEM ÖVEZI, AMI HATALMAS REKLÁMÉRTÉKKEL BÍR.

KIEMELT FAJTÁK – NÓNIUSZ, GIDRÁN, FURIOSO-NORTH STAR

A kiállítás ars poeticája szerint a mezőhegyesi lófajta hároméves fogóban kapnak kiemelt szerepet, amihez az egyesületek saját költségü-

FOTÓ: NEMZETI MÉNESBIRTOK ÉS TANGAZDASÁG, MEZŐHEGYES

FOTÓ: ÁLLAMI MÉNESGAZDASÁG SZILVÁSVÁRAD

kön hozzájárulva nagyszabású bemutatókat, minőségi programokat tartanak – tájékoztatta lapunkat Zilahy István. A kiemelt fajta több időt, figyelmet és férőhelyet kap, továbbá a kiállítás központi részén helyezhetők el a tenyészállatok. Örülünk a hatalmas embertömegnek, akik eljönnek erre a kiállításra – mondta el Horváth Sándor, aki szerint ennyi embert más ilyen rendezvényen sehol sem látni Magyarországon. Az egyébként rohanó világban ezen a pár napon van idő egymásra, a szakmánk ünneplésére, örülünk az érdeklődésnek, saját és mások sikerének, új lehetőségek nyílnak meg előttünk, hiszen nemcsak a fajtaival ismerkednek meg, de gyakran a ló iránt is megélnéül az érdeklődés egy-egy kiállítás után – meséli a Furioso-North Star Tenyésztő Egyesület elnöke.

IDEÁLIS HELYSZÍN A FAJTÁK NÉPSZERŰSÍTÉSÉRE

Ezen a kiállításon a hazai és külföldi látogatók legnagyobb része kötődik az agráriumhoz, így a vásárhelyi kiállítás jó alkalom a tenyészállat értékesítéséhez, és ideális helyszín a fajta reklámozásához – emeli ki Pap István, a Gidrán Egyesület elnöke. Zilahy István szerint a rendezvény valós PR-értéke nehezen mérhető egzakt számokkal. Ettől még persze meg kell ragadni ezt az alkalmat a nóniusz és más fajta népszerűsítéséhez. A gidrán tenyésztők számára különösen sajnálatos a kiállítás elmaradása, hiszen idén ez a fajta lett volna a kiemelt, illetve az év elején megalakult önálló tenyésztőegyesület is ott debütálhatott volna – hívja fel a figyelmünket Pap István. A furioso fajta nemzetközi összevetésére is sor került volna, a szomszédos országokból érkező tenyésztők és tenyészállataik részvételével.

FOTÓ: KÉKTÓI MÉNES (SOMOGYI JÓZSEF)

A GIDRÁNOSOK MINDIG VALAMILYEN FILOZÓFIA MENTÉN VÁLASZTI KI AZ ÁLLATOKAT.

SZELLEMISSÉG

Az idei kiállításon a jelszavunk a „sokoldalú gidrán” lett volna, mert igen jó minőségű díjlovat, nagyon jó teljesítményű military lovakat és a díjugrató pályán is nagyszerűen teljesítő egyedeket tudnak felmutatni, a több bemutató fogat mellett – mutat rá a fajta felhasználásának lehetőségeire **dr. Mihók Sándor**, a Debreceni Egyetem nyugalmazott professzora, akinek jelentős szerepe volt abban, hogy a gidrán a kiállításon rendszeresen megjelent, és aki kezdetektől fogva a ló fajtabírálatok állandó zsűritagja. A mezőhegyesi eredetű lófajták előtérbe kerülésével a Debreceni Egyetem gidrán kancái is megkezdtek szereplésüket. Ez főleg azért történt, hogy a lótenyésztési képzésben résztvevő hallgatókat megismertessék az állattenyésztési kiállítások szellemiségével és cselekvő részeseivé tegyék őket – hangsúlyozza Mihók Sándor. Volt, amikor döntően egy kiemelkedő mén ivadékait sorakoztatták fel, másik évben **Mátyás István** gidrán tenyésztő egy kancacsalád 4 generációnyi nemzedékét mutatta be. **Nagy Ferenc** magyar hidegvérű tenyésztő egyes, hármas és ötös fogatokat szokott kiállítani. Fontos a színvonalas megjelenés, a tájjellegű szekerek, továbbá a szépen megmunkált lószerszámok bemutatása.

A FOLYAMATOS MUNKA MEGHOZZA GYÜMÖLCSÉT

Kezdetektől járunk kiállítóként, én magam gyermekkorom óta – emlékezik vissza **Kucsora Péter**, akinek édesapja, **Kucsora István** már az első kiállítás szervezésében is aktívan részt vett az akkori Aranyági Ménes vezetőjeként. A hódmezővásárhelyi furioso-north star törzstenyésztő egész évben edzésben tartja lovait, ami a járványhelyzetben sem változott. Az állandó

munkában levő lovak általában azonnal hadra foghatóak, képzésük, ápolásuk folyamatos – hívta fel a figyelmet **Cseri Dávid**, az Állami Ménesgazdaság Szilvásvár ad vezetője. Amennyiben az adott ló ménesi tartásból kerül ki, megközelítőleg egy hónapot vesz igénybe a felkészítése. A nóniuszok kiválasztása márciusban kezdődik, és két hónapot szánnak a szűk értelemben vett felkészítésre, mely elsősorban a nyers csikókat és csikós kancákat érinti. **Mátyás István** szerint a kiállítás előtt legalább fél évvel érdemes kivenni az egyedeket a ménesből, akik teljesen egyedi bánásmódot, takarmányozást igényelnek a rendezvényig. **Nagy Ferenc** egész évben nagy gondot fordít méncsikói kézhez szoktatásához, a könnyű kezelhetőség elérése érdekében.

A JÓ EREDMÉNYEKHEZ JÓ LOVAKON KÍVÜL TAPASZTALT, ALAPOS ÉS ELMÉLYÜLT TUDÁSSAL RENDELKEZŐ LOVASOKRA IS SZÜKSÉG VAN.

EREDMÉNYES SZEREPLÉSEK

A rendezvények szünetelnek, így most a kiképzésre fordíthatjuk jobban a figyelmet. A kiállítás, az ott rendezett bemutatók, szemlék és versenyek a ló, a lovas és a tenyésztő szemszögéből egyaránt fontosak, hiszen egy-egy komoly eredmény viheti előre az adott fajtát, lovat, és nőhet ezáltal az ismertsége, elismertsége – hangsúlyozza **Bardóczky Veronika**, a Nemzeti Ménesbirtok és Tangazdaság (Mezőhegyes) lótenyésztési osztályvezetője. A Kéktói Ménes befektetett munkáját hűen tükrözi a kiállításon elért eredményei egyike: 2018-ban **Furioso XLIII-113 „Líra”** a 9-10 éves kanca kategóriájának győztese a **Furioso-North Star** kancák Championja és a **XXV. AÁN** nagydíjas kancája volt. Több alkalommal voltunk nagydíjasok, például 2013-ban és 2015-ben **Nonius XVII-23 Nutria** nevű kancánk jóvoltából, tavaly **Gidran XXVII-43 Kartel** nevű fedezőménünk a kiállítás legszebb ménje volt – sorolja a kiváló eredményeiket **Bardóczky Veronika** is. Az Állami Ménesgazdaság Szilvásvár ad a kezdetek óta szintén aktív és sikeres részese a kiállításnak, számtalan nagydíjat és első helyet sikerül szerezniük.

BÍZVA A JÖVŐBEN

Mátyás István szerint a koronavírus által előidézett helyzet a fejlődés lehetősége is talán, hiszen a gyengébb egyedek selejtezésére most alkalom nyílik, így a fajta krémje maradhat meg. „*Idén két lovat terveztem a kiállításra vinni. Orsolya (Siglavy Capriola) 2008-as születésű kanca, az OMÉK-on 1. helyezést ért el. A 2007-es mén, Laska (Favory) a 2013-as OMÉK-on aranyérmes volt. Ezenkívül egy kuriózumnak számító, 70 éves, kiváló műszaki állapotban levő zöld löcsös kocsit szerettem volna bemutatni. Jövőre mindenképpen szeretnék menni a két említett lovammal, és a kocsit sem hagyjuk otthon*” – mondja töretlen lelkesedéssel **Böröcz Pál** lipicai tenyésztő, aki 10. alkalommal vett volna részt idén a nívós eseményen. **Bardóczky Veronika** megjegyzi, hogy a kiállítás kihagyhatatlan elemeként ismert nóniusz ötösfogat mellett a gidrán fajtát is szeretnék jövőre ilyen felállásban bemutatni. „*Idén szerettem volna egy hidegvérű hatos fogatot is vinni, sokat dolgoztunk, hogy összehajtsuk ezeket a lovakat. Ha jövőre is kapok meghívást, mindenképpen ott szeretnénk lenni*” – mondja bizakodva **Nagy Ferenc**.